

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Epistolarvm [epistolarum] D. Philippi Melanchthonis
Farrago**

Melanchthon, Philipp

Basileae, 1565

VD16 -M3220

De vsv particvlae sola

[urn:nbn:de:bsz:31-312770](#)

multis uidetur exigua, maximas quæstiones deinde
paritura esset si agitaretur. ut uerissima admonitio
de discordia tradita est: Parua scintilla totam fuluā
uno incendio perdere potest. Obtestamur ergo col-
legas uestros, ut malint tueri tranquillitatem Eccle-
sie, quam mouere quæstiones non necessarias, qui-
bus disïdia accenduntur. 1549.

Ioannes Bugenhagen Pomeranus D:
Philippus Melanchthon.

D E V S V P A R T I C V L A E
Sola.

Reuerendo uiro, eruditione et pietate pre-
stanti, domino Georgio Buchholzer, Pre-
posito Ecclesiæ Dei in urbe Arctoa,
amico suo colendo.

Venerande uir, & amice charissime: Multi bo-
ni & prudentes iudicare possunt, mediocre meum
studium fuisse, ut cum ab alijs controuersie multæ
& magnæ, in quibus multa indistinctè dicebantur,
mota essent, explicatio extaret proprio genere ser-
monis, necessaria iunioribus, & paci utilis. Quia
ambiguitas semper gignit discordias. Spero etiam
ad consensum Ecclesiarum in multis locis, profuisse
illam propriam loquendi formam. Neque nunc ge-
nus doctrinæ mutabo, neque curam propriètati re-
loquendi depouam. Sed sepe ex aula uestra in-
suaues

suaves reprehēsiones audio, quas publicē tranquillitatis causa dissimulo. Retinco exclusiūam: & si-
 cut antea plerūque usus sum particula Gratis, que
 minus habet ambiguitatis, & à Paulo usurpatur,
 qui, ut artifex, recte loqui uoluit, ita adhuc ea par-
 ticipula utor. Cito etiā in ipsa refutatione, quam mi-
 si, dictum: Non iustificabitur in conspectu tuo om-
 nis uiuens, sic Prophetæ exclusiūam expresserunt.
 Sed de particula Sola, perpetua est hæc aduersario-
 rum cauillatio, Fidem non esse solam. Quid ueris-
 simum est, de ea præsertim fide, de qua loquuntur
 Ecclesiæ nostræ, cùm Euangelij propriā uocem re-
 petunt, Fide iustificamur. Vitandæ igitur ambigui-
 tatis causa dico, m̄ hic non litigare de particula So-
 la. Et scitis quām multi flagitiose intelligunt parti-
 culam Sola. Iam uero in refutatione quam misi, pu-
 gno cum illis qui dicunt, hominem dilectione iustū
 esse: item, dilectionem esse iusticiam inherentem: &
 prorsus omittunt fidem, quia cogitat fidem tantum
 noticiam esse. Hic pugno, ne fides prorsus omitta-
 tur, cùm uirtutes in nobis recensentur. Existimo au-
 tem illam meam refutationem ita firmam & perspi-
 cuam esse, ut dextrè iudicantibus sine calunnia, sa-
 tisfactura sit. Et declarationem continet conscienc-
 tij utilē. Mitto pagellas & illustrissimo principi
 Friderico, & eius magistro & filijs uestris exhibe-
 das. Iam accepi literas, in quibus scriptum est, Argē-
 torati

torati ciues nolle Hispnicas copias in urbē intro-
mittere. Bene uale, die 6 Iunij.

DE MODO CORAM D E O .

iustificandi.

599.

Brenlio. Cuidam amico, hucenzi mi disputationem
notata ab Osian,
dico, si articulat,
in de iustifica-
tione.

Tuam epistolam longiusculam accepi, que fuit
luculentissima: teq; oro, ut sepe & multis scribas.
De fide teneo, quid te exerceat. Tu adhuc hæres in
Augustini imaginatione, qui eò peruenit, ut neget
rationis iustiam: & recte sentit. Deinde imagina-
tur, nos iustos reputari propter hanc impletionem
legis, quam efficit in nobis spiritus sanctus. Sic tu
imaginaris fide iustificari homines: quia fide acci-
piamus spiritum sanctum, ut postea iusti esse possi-
mus: uidelicet impletione legis, quam efficit spiritus
sanctus. Hæc imaginatio collocat iustitiam in no-
stra impletione, in nostra mundicie seu perfec-
tione: etiam si fidem debet hæc renouatio sequi. Sed tu
reiße oculos ab ipsa renouatione ad totum, reiße
inquam ad promissionem & Christum: & sentias,
quod propter Christū iusti, hoc est, acceperii coram
Deo sumus, & pacem conscientie inueniamus, ex
non propter illam renouationē. Nam hæc ipsa no-
uitas non solum sufficit. Ideo sola fide sumus iusti,
non quia sit radix, ut tu scribis: sed quia apprehen-
dit Christum, propter quem sumus accepti, qualis-

f cunq;